

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Økonomi- og
koncernafdelingen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Svar på spørgsmål 415 (Alm. del):

13-07-2010

I brev af 21. juni 2010 har udvalget efter ønske fra Christine Antorini (S) stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 415:

"Ministeren bedes kommentere konklusionerne i BDO-rapporten: Opgørelse af udviklingen i udgifterne til undervisning i folkeskolen pr. elev (maj 2010). Herunder bedes ministeren især kommentere følgende konklusioner fra rapporten:

Med rapporten fra BDO Kommunernes Revision dokumenteres det, at udgiften pr. elev i den almindelige undervisning er faldet fra 54.866 kr. i 2002 til 51.565 kr. i 2009 - et fald på 3.301 kr. pr. elev.

- På specialundervisningsområdet har der været en markant stigning i udgifterne, men samlet set bruges der lidt færre penge på folkeskolen i dag end da regeringen tiltrådte.
- Det stigende behov for specialundervisning er dermed blevet betalt ved, at den almindelige undervisning er blevet dårligere - ikke ved at der er kommet flere penge til folkeskolen.
- Dette bekræftes også i en nyere KL-undersøgelse: Nemlig at normalområdet presses af specialområdet. Folkeskolen har mistet 1,4 pct. i perioden 2007-2009 målt som udgifter pr. 6-16 årig, mens udgifterne til specialundervisning er steget med 18 procent i samme periode."

Svar:

Jeg må indledningsvis understrege, at det ikke er korrekt, at der i 2009 er brugt færre penge på folkeskolen end i 2002. Det gælder både, når der ses på de absolutte tal, og når der ses på udgifterne pr. elev.

I rapporten "Opgørelse af udviklingen i udgifterne til undervisning i folkeskolen pr. elev", som BDO Kommunernes Revision har gennemført for Danmarks Lærerforening, er der ud fra forskellige datakilder foretaget en række korrektioner i de officielle regnskaber med det erklærede

formål at få et "mere retvisende billede" af udgiftsudviklingen pr. elev. Herved er udgifterne i 2009 reduceret sammenlignet med 2002, men det gør jo ikke de faktisk afholdte udgifter mindre.

De officielle regnskabstal fra Danmarks Statistik viser, at udgifterne fra 2002 til 2009 til almindelige folkeskoler er steget med 0,2 mia. kr. til 34,3 mia. kr., mens udgifterne til specialskoler i samme periode er forøget med 1,9 mia. kr. til 5,2 mia. kr. Målt pr. elev er udgifterne samlet set steget fra ca. 64.000 kr. til ca. 66.600 kr. pr. elev i denne periode. Alle de her nævnte tal er opgjort i 2010 prisniveau.

Til dette billede hører også, at elevernes samlede undervisningstimetotal gennem skoleforløbet faktisk er steget i perioden, og at elev/lærer-ratioen, der netop opgøres ekskl. specialklasser, gennem de seneste 6 år har ligget nogenlunde konstant på 11,1. Dette ændres ikke, uanset hvordan udgifterne i øvrigt forsøges opgjort.

Undervisningsministeriet kan ikke på baggrund af de officielle regnskabstal efterprøve de korrektioner, som BDO har foretaget, da kommunerne ikke indberetter på dette detaljeringsniveau i det kommunale regnskabssystem.

Det jeg finder væsentligt i forhold til de officielle regnskabstal og de tal, der fremgår af BDO-rapporten og KL's undersøgelse, "Udgifter til specialundervisning og udsatte børn presser folkeskole og ældrepleje", er ikke de konkrete udgiftsafgrænsninger og beløbsangivelser, men at de mange udgifter ikke i tilstrækkeligt omfang kommer alle elever til gode i form af mere undervisning, og at den segregerende specialundervisning udgør en stadig større del af de samlede udgifter til folkeskolen.

Der er mange årsager til, at udgifterne ikke i fuldt omfang omsættes til undervisning for alle elever. Både BDO-rapporten og KL-undersøgelsen peger på, at normalområdet presses af specialområdet, og den netop gennemførte analyse af specialundervisningen, der er udarbejdet af Deloitte Business Consult, har vist, at den samlede specialundervisning i skoleåret 2008/09 kan opgøres til 30 pct. af de samlede bevillinger til folkeskoleområdet. Dette forhold må der ændres på.

Det er således min opfattelse, at problemer i skolen og et oplevet stigende undervisningsbehov ikke bør løses ved automatisk at bevilge flere penge eller ved at henvise stadig flere elever til specialskoler. Det handler om at udnytte ressourcerne på den mest hensigtsmæssige måde til gavn for alle elever, og det gælder i øvrigt uanset, hvilken økonomisk situation landet måtte befinde sig i.

Det er derfor et meget væsentligt mål for regeringen at arbejde for en bedre udnyttelse af de eksisterende ressourcer på folkeskoleområdet. Det kan ske ved

- at gøre folkeskolen mere rummelig i stedet for at ekskludere stadig flere elever til særlige specialskoler,
- at udnytte lærernes arbejdstid bedre, så en større andel heraf anvendes til undervisning,
- at foretage en løbende tilpasning af skolestruktur og klassedannelser til det faldende elevtal,
- at opnå en mere hensigtsmæssig administration og begrænsning af andre overheadudgifter,
- at fjerne unødvendige bureaukratiske regler og krav til den kommunale opgaveløsning.

Det er mit håb, at der vil være bred politisk opbakning til at søge disse mål realiseret.

Med venlig hilsen

Tina Nedergaard